

Brüssel, 24. märts 2021  
(OR. en)

7301/21

SOC 154  
EMPL 110  
ECOFIN 273  
EDUC 98

#### **MENETLUSE TULEMUS**

|                 |                                                                      |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------|
| Saatja:         | Nõukogu peasekretariaat                                              |
| Saaja:          | Delegatsioonid                                                       |
| Eelmise dok nr: | ST 6240/1/21 REV 1                                                   |
| Teema:          | Nõukogu järelused 2021. aasta ühise tööhõivearuande kohta (8. märts) |

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused 2021. aasta ühise tööhõivearuande kohta, mis kiideti heaks 8. märtsil 2021 kirjaliku menetluse teel.

**Nõukogu järeldused 2021. aasta ühise tööhõivearuande kohta**

1. MÄRKIDES, et COVID-19 pandeemia on pööranud ümber kuus aastat kestnud tööhõive kasvu positiivse suundumuse ning on mõjutanud tõsiselt ELi tööturutulemusi. See suurendab eeldatavasti vaesust, süvendab ebavõrdsust ja pärsib sotsiaalset sidusust. Ebaproportsionaalselt suur mõju on sellel olnud mittestandardsetes tööhõivevormides töötajatele, näiteks ajutistele töötajatele, samuti noortele, rändetaustaga inimestele, majutus-, turismi-, kultuuri- ja meelelahutussektori töötajatele ning mõnele kutsetegevusele;
2. TERVITADES kiiret ja otsustavat reageerimist liikmesriikide ja ELi tasandil, eelkõige lühendatud tööaja ja muude tööhõive säilitamiseks ja sissetulekute kaotuse piiramiseks kavandatud meetmete märkimisväärsel rahalist toetamist; TUUES ESILE eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) panust; TERVITADES nii sotsiaalpartnerite sellega seotud aktiivset osalemist kui ka kodanikuühiskonna organisatsioonide jõupingutusi kõige haavatavamate rühmade toetamisel;
3. TULETADES MEELDE oma järeldusi 2021. aasta kestliku majanduskasvu strateegia tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ning eelkõige seda, et Euroopa poolaasta on endiselt tõhus koordineerimisvahend liikmesriikide reformikavade sidususe tagamiseks, ning et Euroopa sotsiaalõiguste samm peaks jätkuvalt näitama suunda ülespoole suunatud lähenemisele, millega parandada töö- ja elutingimusi Euroopas, suunates tööhõive- ja sotsiaalpoliitika koordineerimist ELi tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse asjaomaseid pädevusi;
4. TOONITADES, et taaste- ja vastupidavusrahastust antakse ulatuslikku rahalist toetust reformidele ja investeeringutele, mille eesmärk on toetada töökohtade loomist ning suurendada ELi majanduste, ühiskondade ja tervishoiusüsteemide vastupidavust ja ettevalmistatust seoses rohe- ja digiüleminekuga, ning et sellega suurendatakse investeeringuid inimestesse ning kiirendatakse majanduse ja ühiskonna taastumist;

5. RÕHUTADES, et 2021. aasta ühine tööhõivearuanne, milles jälgitakse tööhõivesuuniste rakendamist ning esitatakse tulemusi Euroopa sotsiaalõiguste sambale lisatud sotsiaalnäitajate tulemustabelist, võib aidata liikmesriikidel teha kindlaks reformide ja investeeringute prioriteetsed valdkonnad, võttes samuti arvesse ELi rahalistest vahenditest, sealhulgas uuest taaste- ja vastupidavusrahasust antavat toetust;
6. TÕDEDES, et lühendatud tööaja ja muude tööhõive säilitamise meetmete kiire kasutuselevõtt koos tööjõus osalemise määra vähenemisega on piiranud töötuse määra suurenemist pärast pandeemia algust; RÕHUTADES, et lühendatud tööaja ja muude sarnaste meetmete kohaldamine peaks jätkuma nii kaua kui vaja; TUUES ESILE, et niipea, kui tingimused seda võimaldavad, tuleks poliitikameetmetega toetada tööjõu ümberjaotamist (nt täiend-/ümberõppe kavade ja hästi kavandatud töölevõtustiimulite kaudu) eelkõige rohelise ja digitaalse majanduse suunas, kaitstes töötajaid ülemineku ajal; MÄRKIDES, et tööotsijate toetamiseks ülemineku ajal on väga oluline maksta mõistliku aja jooksul piisavaid töötushüvitisi, mis on kättesaadavad kõigile töötutele, sealhulgas neile, kes enne töötasid mittestandardse lepingu alusel;
7. TOONITADES, et õiglase ja kaasava taastumise toetamisel on keskse tähtsusega tulemuslik aktiivne tööturupoliitika; RÕHUTADES reformide ja investeeringute tähtsust aktiivse tööturupoliitika seisukohast ning avalike tööturuasutuste tähtsust tulemusliku individuaalse abi osutamisel tööotsijatele, muu hulgas digilahenduste abil ja kõnealuse toetuse ning sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kombineerimise teel;
8. MÄRKIDES, et COVID-19 pandeemia on avaldanud ebaproportsionaalset mõju haavatavatele rühmadele, muu hulgas digioskuste puuduse tõttu; TOONITADES, et sihipärane tööturupoliitika, aktiivne kaasamine ning haridus- ja koolitusmeetmed võiksid kaitsta kõige haavatavamaid isikuid ja parandada nende olukorda;

9. TUUES ESILE noorte töötuse määra ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte arvu järsku kasvu, mis tõenäoliselt mõjutab püsivalt nende väljavaateid tööturul; RÕHUTADES, et see eeldaks avalike tööturuasutuste reformimise ja nendesse investeerimise hoogustamist, samuti aktiivset tööturupoliitikat ning haridus- ja koolitussüsteemi, et pakkuda noortele integreeritud poliitilisi lahendusi ning parandada nende oskusi muu hulgas kvaliteetse õpipoisiõppe ja praktika pakkumise teel; TÕDEDES, et nõukogu soovitus „Töösild – noorte tööhõive tugevdamine“ rakendamine võib anda märkimisväärse panuse noortele kättesaadava igakülgse tööhõivetoetuse tõhustamisse;
10. MÄRKIDES, et soolise tööhõive- ja palgalõhe kaotamine nõuab täiendavaid jõupingutusi, sest COVID-19 kriis on veelgi suurendanud naiste riske madalama palgaga sektorites ja kutsealadel; TOONITADES, et kõnealust asjaolu silmas pidades saaks naiste osalemist tööturul suurendada reformide ja investeeringute abil, mis puudutavad eelkõige alusharidust ja lapsehoidu, pikaajalise hoolduse teenuseid, töö- ja eraelu tasakaalu ning tasustamise läbipaistvuse poliitikat ja maksu- ning hüvitissüsteemide kohandamist, eesmärgiga kõrvaldada naiste tööturul osalemist takistavaid asjaolusid;
11. RÕHUTADES, et tööturu killustatuse vähendamiseks, õiglaste töötingimuste edendamiseks ja palgavaesuse probleemiga tegelemiseks on väga oluline ära hoida töösuhteid, mille tulemuseks on ebakindlad töötingimused, ning pakkuda õigeid stiimuleid, mis aitaksid kaasa töötajate töölevõtmisele tähtajatu lepinguga, edendades samal ajal piisavat miinimumpalka ja juurdepääsu sotsiaalkaitsele; TUUES ESILE ohutusse ja hästi kohandatud töökeskkonda ning töötajaid toetavasse ja deklareerimata tööd tõkestavasse paindlikku töökorraldusse investeerimise tähtsust, eriti võttes arvesse kriisi;

12. TÕDEDES, et kriisile reageerimisel konsulteeriti ulatuslikult sotsiaalpartneritega nendes liikmesriikides, kus sotsiaaldialoogi struktuur on juba hästi välja arendatud, samas kui muudes liikmesriikides on kriisi mõjul veelgi kahanenud sotsiaalpartnerite osalemine, mis oli piiratud juba enne tervisealast hädaolukorda; RÕHUTADES, et sotsiaaldialoog ning sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade, eelkõige kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamine riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse ja rakendamisse võib aidata märkimisväärselt kaasa tõhusate poliitikameetmete võtmisele ja majanduse elavdamisele;
13. TÕDEDES, et ebasoodsas olukorras olevatesse sotsiaal-majanduslikesse rühmadesse kuuluvate laste ja noorte vähene osalemine hariduses ja koolituses ning kehvemad õpitulemused on endiselt märkimisväärsed probleemid, millel võib olla pikaajaline mõju kõnealuste laste ja noorte ühiskonnas osalemisele, tööturule integreerimisele ning karjäärivõimalustele; MÄRKIDES, et liikumispääsude ajal kasutusele võetud kaugõpe võis neid vajakajäämisi süvendada; TUUES ESILE asjaolu, et kvalifitseeritud töötajate nappus on ettevõtete jaoks peamine investeerimistakistus ning et madalama kvalifikatsiooniga täiskasvanud osalevad õppimises märkimisväärselt vähem, kuigi nad vajavad seda kõige rohkem; MÄRKIDES, et endiselt on puudu kõrgema taseme digioskustest, eriti naiste hulgas; TUUES ESILE, et rohe- ja digiülemineku toetamine ning kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu soodustamine eeldab oskuste täiendamist ja ümberõpet, eelkõige digitaalsete ja roheliste kutseoskuste valdkonnas, sealhulgas õpetajate ja koolitajate puhul, kombineerituna reformide ja investeringutega, mille eesmärk on parandada juurdepääsu haridusele ja koolitusele ning vähendada ebavõrdsust hariduses;
14. MÄRKIDES, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse määra vähenemine jätkus 2019. aastal, kuigi aeglasemalt kui varasematel aastatel; TÕDEDES, et COVID-19 kriisil koos sellega seotud töötuse ja tööturult kõrvalejäämise eeldatava suurenemisega on tõenäoliselt negatiivne mõju vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse määrale;

15. TUUES ESILE, et miinimumsissetuleku kaitsel, millega kaasnevad aktiveerimis- ja tugiteenused, on oluline roll vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohu leevendamisel praeguses kriisis ning nõnda toetatakse sellega nii praegu kui ka edaspidi ühiskonnas kõige ebasoodsamas olukorras olevaid inimesi; RÕHUTADES vajadust tegeleda olemasolevate lüünkadega tugiteenuste kättesaadavuses, piisavuses ja osutamises kooskõlas nõukogu järeldustega miinimumsissetuleku kaitse tugevdamise kohta, et võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu COVID-19 pandeemia ajal ja pärast seda;
16. RÕHUTADES, et sissetulekute ebavõrdsus on kogu ELis endiselt suur probleem; MÄRKIDES, et viimastel aastatel on sissetulekute ebavõrdsus kasvanud tulujaotuse alumises osas rohkem kui ülemises osas; TUUES ESILE asjaolu, et hoolimata võetud meetmetest suurenevad kriisi tagajärjel tõenäoliselt ebavõrdsuse kõik vormid; RÕHUTADES, et sissetulekute ebavõrdsuse vähendamiseks tuleb viia ellu reforme eri poliitikavaldkondades, sealhulgas maksu- ja hüvitissüsteemide ning palga kujundamise mehhanismide, hariduse ja koolituse kaasavuse (alates varasest east), samuti kõigi jaoks taskukohastele ja kvaliteetsetele teenustele juurdepääsu valdkonnas; TULETADES MEELDE, et poliitikareformidega peaks kaasnema suurem keskendumine jaotusliku mõju hindamisele, sealhulgas rohe- ja digipööret toetava poliitika puhul;
17. TUUES ESILE, et kriis mõjutab eeldatavasti ebaproportsionaalselt teatavaid haavatavaid rühmi, eelkõige lapsi, puuetega inimesi, eakaid ja rändetaustaga inimesi; TULETADES MEELDE laste vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse püsivalt kõrget esinemissagedust kogu ELis; RÕHUTADES, et alushariduse ja lapsehoiu, eluaseme ja tervishoiu pakkumine on peamised tegurid, mis aitavad vaesust ennetada ja selle vastu võidelda ning laste heaolu edendada; TOONITADES vajadust kaasava hariduse, tervishoiule juurdepääsu ja kaasava tööturupoliitika järele, mis on asjakohaselt kohandatud puuetega inimeste vajadustest lähtuvalt; TUUES ESILE, et rändetaustaga isikute ja pagulaste lõimimiseks on vaja integreeritud lähenemisviisi, mis seob koolituse ja oskuste täiendamise töövõimalustega ning juurdepääsuga teenustele, eelkõige sotsiaaltoele, tervishoiule ja eluasemele;

18. TUNNISTADES kriisi tõsist mõju kodututele ja neile, kellel on oht saada eluasemeturult tõrjutud; TULETADES MEELDE, et integreeritud lähenemisviise, mis hõlmavad ennetamist, kiiret juurdepääsu alalisele eluasemele või eluasemetoetust ja võimalusi loovate tugiteenuste pakkumist, tuleks kombineerida investeeringutega elamutesse ja sotsiaaleluruumidesse, et asjakohaselt tegeleda kodutuse ja eluasemeturult tõrjutuse probleemiga;
19. TÕDEDES, et praegune kriis põhjustab sotsiaalkaitstesüsteemide jaoks probleeme, mis on eelkõige seotud nende suutlikkusega tagada piisav sissetulek ning taskukohaste ja kvaliteetsete teenuste kättesaadavus kõigile abivajajatele; RÕHUTADES vajadust veelgi parandada füüsilisest isikust ettevõtjate ja mittestandardsetes töösuhtes töötajate sotsiaalkaitset kooskõlas nõukogu soovitusel, milles käsitletakse juurdepääsu sotsiaalkaitsele;
20. TUNNISTADES, et COVID-19 pandeemia on toonud esile vajaduse tugevdada tervishoiusüsteeme, suurendada nende tõhusust ja vastupanuvõimet ning tagada juurdepääs asjakohasele tervishoiule; MÄRKIDES, et on vaja teha täiendavaid investeeringuid hea väljaõppega tööjõudu, statsionaarse, ambulatoorse ja esmatasandi arstiabi paremasse koordineerimisse, samuti tervishoiu edendamisse ja haiguste ennetamisse, et muuta tervishoiusüsteemid tervisealaste hädaolukordade suhtes vastupidavamaks ja vähendada tervishoiualaste tulemuste ebavõrdsust;
21. TUNNISTADES, et COVID-19 pandeemia on toonud ilmsiks ka vajaduse suurendada pikaajalise hoolduse süsteemide vastupidavust; TÕDEDES, et võttes arvesse Euroopa vananevat elanikkonda, vajadust suurendada naiste osalemist tööturul ning vajadust korvata hooldusega seotud puudujäägid, mis ilmnesisid kriisi mõjul, tuleks prioriteediks pidada juurdepääsu piisavale, taskukohasele ja kvaliteetsele pikaajalisele hooldusele, eelkõige koduhooldusele ja kogukonna teenustele, samuti mitteametlike hooldajate toetamist ja ennetusmeetmeid, millega vähendada nõudlust pikaajalise hoolduse järele;

22. MÄRKIDES, et võttes arvesse demograafilisi muutusi, tuleks jätkata pensionireformidega, mille eesmärk on suurendada pensionisüsteemide piisavust, jätkusuutlikkust ja kaasavust; TUUES ESILE, et neid reforme peaksid toetama aktiivsena vananemise strateegiad ja muud meetmed, mis edendavad pikemat tööiga, ning poliitikameetmed, mille eesmärk on vähendada soolist pensionilõhet ja mittestandardsetes tööhõivevormides töötajate pensionilõhet,

## EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

23. KUTSUB liikmesriike ÜLES võtma kooskõlas nende vastavate pädevustega, võttes arvesse riiklike olusid ning austades sotsiaalpartnerite rolli ja sõltumatust, meetmeid 2021. aasta ühises tööhõivearuandes kindlaks tehtud tööhõive-, oskuste ja sotsiaalpoliitika probleemide lahendamiseks, pidades silmas võimalikku toetust ELi vahenditest, sealhulgas uuest taaste- ja vastupidavusrahastust ning ühtekuuluvuspoliitika vahenditest;
24. KUTSUB liikmesriike ÜLES kasutama oma reformide ja investeeringute juhtimiseks ning ülespoole suunatud lähenemise jätkuvaks edendamiseks andmeid, mis pärinevad sellistest kokkulepitud seirevahenditest nagu sotsiaalnäitajate tulemustabel, tööhõive olukorra jälgimise vahend ja sotsiaalkaitse olukorra jälgimise vahend, samuti võrdlusanalüüsi raamistikele;
25. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et tööhõive- ja sotsiaalküsimusi võetaks asjakohaselt arvesse ELi ja liikmesriikide poliitika hindamisel, eelkõige 2021. aasta kohandatud Euroopa poolaasta ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavade kontekstis;
26. KUTSUB komisjoni ÜLES tegema tulevase Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava raames koostööd tööhõivekomitee ja sotsiaalkaitsekomiteega, pidades silmas ka võimalust kujundada ühiselt ELi peamisi eesmärke ja ajakohastada seirevahendeid, eelkõige sotsiaalnäitajate tulemustabelit, et tagada järgmiseks aastakümneks tööhõive ja sotsiaalpoliitika ambitsioonikas strateegiline raamistik.